

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1929 1930	N° 234	Zittingsjaar 1929-1930	
PROJET DE LOI, N° 154	SÉANCE du 16 avril 1930	VERGADERING van 16 April 1930	WETSONTWERP N° 151

PROJET DE LOI

relatif à la subvention à allouer annuellement à l'Université libre de Bruxelles, à l'Université catholique de Louvain et à l'École des Mines et de Métallurgie de Mons.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA SECTION CENTRALE (1),
PAR M. VAN ISACKER.

MADAME, MESSIEURS,

Le projet de loi dont vous êtes saisis a été adopté par le Sénat par 100 voix contre 22 et les sections de la Chambre lui ont réservé un accueil non moins favorable. Des 100 membres présents il a recueilli 65 votes favorables, 23 votes négatifs et 12 votes d'abstention.

Le projet qui porte la signature de tous les membres du Gouvernement a pour objet d'assurer l'avenir de nos deux Universités libres et de l'École des Mines et de Métallurgie de Mons.

Dans l'exposé des motifs au Sénat, le Gouvernement rappelle que le pays n'a pas failli à son devoir d'aider dans leur tâche ces hautes Ecoles quand, par la dévalorisation du franc et le renchérissement de la vie, elles étaient menacées dans leur existence. Elles ne pouvaient notamment assurer au corps professoral et au personnel administratif une rémunération équivalente à celle que nos lois et règlements garantissent au personnel des Universités de l'Etat. Les subsides alloués étant précaires, le Gouvernement estime qu'il importe de consacrer par une loi l'intervention de l'Etat.

L'article 2 du projet détermine l'importance de cette intervention. L'allocation portée au budget en faveur de nos deux Universités libres et de l'École des Mines de Mons est fixée aux trois cinquièmes des crédits prévus au budget ordinaire des deux Universités de l'Etat et de leurs dépenses, à l'exclusion des dépenses exceptionnelles.

Le rapport entre le montant des subventions accordées actuellement aux trois Etablissements visés au projet et celui des crédits mis à la disposition des deux Universités

WETSONTWERP

betreffende de jaarlijks te verleenē tegemoetkoming aan de Vrije Universiteit van Brussel, aan de Katholieke Universiteit te Leuven en aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen.

VERSLAG

NAMENS DE MIDDENAFDEELING (1) UITGEBRAHT
DOOR DEN HEER VAN ISACKER.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Het voorgelegde wetsontwerp werd door den Senaat aangenomen met 100 tegen 22 stemmen. Het werd even gunstig onthaald in de afdelingen der Kamer. Op 100 aanwezige leden, bekwam het 65 stemmen; 23 leden steunden tegen en 12 onthielden zich.

Het ontwerp dat onderteekend is door al de leden der Regeering, streeft er naar de toekomst te verzekeren van onze twee vrije Universiteiten en van de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen.

In de Memorie van Toelichting, in den Senaat, herinnerde de Regeering er aan dat zij niet naliet deze hogere scholen in haar taak bij te staan, toen zij in haar bestaan bedreigd werden door de devaluatie van den frank en de stijgende levensduurte. Zij konden namelijk aan het professorenkorps en aan het bestuurspersoneel, niet een bezoldiging verzekeren, overeenkomende met die welke onze wetten en reglementen verzekeren aan het personeel der Staatsuniversiteiten. Aangezien de verleende toelagen van onbestendigen aard zijn, is de Regeering van gevoelen dat de bijdrage van den Staat door eene wet dient bekrachtigd te worden.

Artikel 2 van het ontwerp bepaalt het beloop van die bijdrage. De tegemoetkoming op de begroting gebracht ten voordeele van onze twee vrije Universiteiten en van de School voor Mijnbouw te Bergen wordt bepaald op de drie vijfde der credieten, die op de gewone begrooting van de twee Staatsuniversiteiten en van hun aanhoorigheden voorzien zijn; met uitsluiting van de uitzonderlijke uitgaven.

De verhouding tusschen het bedrag van de toelagen thans aan de drie in het ontwerp bedoelde instellingen verleend en dit van de credieten, ter beschikking gesteld van de

(1) La Section centrale était composée de MM. Tibbaut, président, Piérot, Rombauts, Koelman, Van Belle, Van Isacker, Neven.

(1) De Middenafdeeling bestond uit de HH. Tibbaut, voorzitter, Piérot, Rombauts, Koelman, Van Belle, Van Isacker, Neven.

de l'Etat pour les dépenses ordinaires est approximativement trois dixièmes. Le projet propose donc de doubler ce rapport.

Au budget des Sciences et des Arts pour 1930 les crédits alloués aux Universités de Gand et de Liège s'élèvent à 29,024,684 francs pour le personnel et à 7,596,000 francs pour le matériel soit pour l'ensemble des dépenses ordinaires 36,600,000 francs environ. Le montant des subsides dont bénéficieront les Universités de Bruxelles et de Louvain et l'Ecole de Mons sera donc, en 1930, de 22,000,000.

L'alinéa 2 de l'article 2 prévoit que l'allocation sera répartie de telle sorte que la même somme soit attribuée aux Universités de Bruxelles et de Louvain et que l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons bénéficie du cinquième du subside alloué à chacune de ces Universités.

Les Universités de Bruxelles et de Louvain obtiendraient ainsi 10,000,000 et l'Ecole de Mons 2,000,000.

L'article 3 fixe les conditions auxquelles est subordonné l'octroi de la subvention. Les Etablissements devront soumettre annuellement au Gouvernement leurs budgets et leurs comptes, et les traitements et indemnités accordés au personnel enseignant, scientifique et administratif des établissements subsidiés ne pourront être supérieurs aux traitements et indemnités que l'Etat accorde au personnel de ses Universités.

Le Gouvernement aura ainsi la certitude que ses subsides ne seront pas détournés de leur but et pourra se rendre compte de la nécessité de son intervention. D'autre part il veut éviter, comme il le dit dans l'exposé des motifs, que l'appui donné par l'Etat ne puisse devenir un moyen « de nuire indirectement au recrutement du personnel de son Haut Enseignement par l'appât d'avantages pécuniaires plus grands ».

**

En présentant son projet au Sénat, le Gouvernement a rappelé que, malgré la situation financière du pays, les Chambres n'ont pas hésité naguère à subsidier les Universités libres de Bruxelles et de Louvain et l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons. « Elles savaient, dit l'exposé des motifs, que la disparition de ces trois grands établissements auxquels s'attachent des noms dont s'honore le pays, aurait été une grave atteinte au renom de la Belgique. Elles savaient aussi que cette diminution de l'effort scientifique aurait été une menace pour la prospérité économique du pays. »

Nous sommes persuadés que la Chambre, inspirée par le désir de voir notre pays occuper parmi les nations, dans l'ordre intellectuel, la place qui lui revient, adoptera le projet que le Gouvernement lui soumet.

**

Votre section centrale fait observer que la Commission du Sénat a proposé, à l'article 2, de remplacer les mots : « l'allocation... ne peut être inférieure aux trois cin-

twee Staatsuniversiteiten voor de gewone uitgaven is bij benadering drie tiende. Het ontwerp stelt dus voor deze verhouding op het dubbele te brengen.

Op de begroting van Kunsten en Wetenschappen voor 1930 bedragen de credieten, uitgetrokken ten voordeele van de Universiteiten te Gent en te Luik 29,024,684 frank voor het personeel en 7,596,000 frank voor het materieel, hetzij nagenoeg 36,600,000 frank voor al de gewone uitgaven. Het bedrag van de toelagen, waarvan de Universiteiten te Brussel en te Leuven en de School te Bergen zouden genieten, zou dus, in 1930, op 22,000,000 komen.

Bij alinéa 2 van artikel 2 wordt voorzien, dat de tegemoetkoming zoodanig zal verdeeld worden, dat dezelfde som verleend wordt aan de Universiteiten te Brussel en te Leuven en dat de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen een vijfde ontvangt van de tegemoetkoming, die aan ieder dezer Universiteiten wordt toegekend.

De universiteiten van Brussel en Leuven zouden aldus 10 miljoen en de School van Bergen 2 miljoen bekomen.

In artikel 3 staan de voorwaarden waaraan het verleen van deze toelagen is onderworpen. De Instellingen moeten ieder jaar aan de Regeering hunne begrotingen en rekeningen voorleggen, en de wedden en vergoedingen, aan het onderwijzend, wetenschappelijk en administratief personeel van de gesubsidieerde instellingen verleend, zullen niet hooger mogen zijn dan de wedden en vergoedingen die de Staat aan het personeel van zijne universiteiten toekent.

Zoo zal de Regeering de zekerheid hebben dat hare toelagen niet voor en ander doel zullen gebruikt worden en zal zij zich rekenschap kunnen geven van de noodzakelijkheid van hare tusschenkomst. Zij wil anderzijds vermijden, zooals men kan lezen in de Memorie van Toelichting, dat de door den Staat verstrekte hulp niet aangewend wordt « om de aanwerving van personeel voor het hooger onderwijs van den Staat onrechtstreeks tegen te werken door middel van het lokaas van grootere geldelijke voordeelen ».

**

Toen de Regeering haar ontwerp aan den Senaat voorlegde, heeft zij er aan herinnerd dat, ondanks den financiëleen toestand van het land, de Kamers destijds niet gearzeld hadden de vrije Universiteiten van Brussel en Leuven en de school voor Mijnbouw en Metallurgie van Bergen te subsidieeren. « Zij wisten inderdaad dat het verdwijnen van deze drie groote instellingen, waaraan namen verbonden zijn, die het land tot eere strekken, België's faam zeer zou geschaad hebben. Zij wisten ook dat deze vermindering van het wetenschappelijk pogen een bedreiging zou geweest zijn voor de economische welvaart van het land. »

Wij zijn er dan ook van overtuigd dat de Kamer, aangespoord door het verlangen om ons land onder de volken, op intellectueel gebied, de plaats te bezorgen, die het toekomt, het door de Regeering voorgestelde ontwerp zal goedkeuren.

**

Uwe Middenafdeeling doet opmerken dat de Senaatscommissie voorgesteld heeft in artikel 2, de woorden : « de tegemoetkoming... mag niet minder bedragen dan drie

quièmes des crédits » par : « l'allocation est fixée aux trois cinquièmes... »

Cet amendement a été adopté par le Sénat. Le texte du projet transmis à la Chambre et distribué sous le n° 154 ne tient pas compte de cette modification. Il faut donc lire l'article 2 comme il suit :

ART. 2.

L'allocation portée annuellement au budget de l'Etat en faveur des établissements précités est fixée aux trois cinquièmes des crédits prévus au budget ordinaire, tant pour le paiement des traitements et indemnités du personnel que pour les dépenses de matériel des deux universités de l'Etat et de leurs dépendances, à l'exclusion toutefois des dépenses exceptionnelles.

Elle est répartie de telle sorte que la même somme soit attribuée aux Universités de Bruxelles et de Louvain et que l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons bénéficie du cinquième du subsidé alloué à chacune de ces Universités.

Le rapport a été approuvé par 3 voix contre 1.

Le Rapporteur,

Ph. VAN ISACKER.

Le Président,

Em. TIBBAUT.

vijfde der credieten » te vervangen door de woorden : « de tegemoetkoming wordt vastgesteld op de drie vijfde... »

Dit amendement werd door den Senaat aangenomen. In den tekst van het ontwerp, aan de Kamer overgemaakt onder n° 154, wordt geen rekening gehouden met deze wijziging. Artikel 2 moet dus gelezen worden als volgt :

ART. 2.

De jaarlijks op de Staatsbegrooting gebrachte tegemoetkoming aan voormelde inrichtingen, wordt bepaald op de drie vijfde der credieten, die op de gewone begrooting voorzien zijn, zoo voor de betaling der wedden en vergoedingen van het personeel als voor de uitgaven voor het materieel van de twee Staatsuniversiteiten en van hun afhankelijkheden, met uitsluiting nochtans van de uitzonderlijke uitgaven.

Zij wordt zoodanig verdeeld dat dezelfde som verleend wordt aan de Universiteiten te Brussel en te Leuven en dat de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen een vijfde ontvangt van de tegemoetkoming, die aan ieder dezer Universiteiten wordt toegekend.

Het verslag werd goedgekeurd met 3 stemmen tegen 1.

De Verslaggever,

Ph. VAN ISACKER.

De Voorzitter,

Em. TIBBAUT.